

Titlul analizei impactului	Proiectul Hotărârii ANRE cu privire la aprobarea Regulamentului privind impunerea obligațiilor de serviciu public
Data:	01.06.2024
Autoritatea administrației publice (autor):	Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (ANRE)
Subdiviziunea:	Secția reglementări, Departamentul gaze naturale și energie termică
Persoana responsabilă și datele de contact:	Ilescu Elena, consultant, eilescu@anre.md tel: 022 823 930,
Compartimentele analizei impactului	
1. Definirea problemei	
a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate	
<p>În conformitate cu art. 89-90 din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale (în continuare - <i>Legea nr. 108/2016</i>), cu modificările ulterioare¹, în limitele teritoriului autorizat prin licențele operatorilor de sistem, Agenția poate impune unui sau mai multor furnizori, obligații de serviciu public în baza unor criterii prestabilite de eligibilitate și de selectare competitive, transparente și nediscriminatorii, prevăzute în <i>Regulamentul privind impunerea obligațiilor de serviciu public</i>, aprobat în acest sens.</p> <p>Problema de bază care justifică intervenția prin reglementare este lipsa cadrului normativ de reglementare care să prevadă criteriile de eligibilitate și procedura de selectare de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (în continuare – <i>ANRE/Agenția</i>) a unuia sau mai multor furnizori de gaze naturale în vederea impunerii obligației de serviciu public de furnizare a gazelor naturale anumitor categorii de consumatori finali și/sau de asigurare a furnizării de ultimă opțiune (în continuare – <i>obligații de serviciu public</i>), în conformitate cu art. 89 - 90 din Legea nr. 108/2016.</p>	
b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate	
<p>- <i>Lipsa unui act normativ care să prevadă procedura și criteriile de selectare a furnizorilor de gaze naturale în vederea impunerii obligației/obligațiilor de serviciu public de către ANRE.</i></p> <p>Începând cu anul 2016², Agenția impune obligații de serviciu public furnizorilor de gaze naturale în strictă conformitate cu Legea nr. 108/2016. Respectiv cadrul normativ primar nu prevedea criteriile de eligibilitate și nici procedura de selectare a furnizorilor în vederea impunerii obligațiilor de serviciu public de furnizare a gazelor naturale anumitor categorii de consumatori finali și/sau de asigurarea furnizării de ultimă opțiune (obligații de serviciu public).</p>	

¹ Legea nr. 429/2023 cu privire la modificarea unor acte normative, în vigoare din 29.12.2023.

² Pentru prima dată Agenția a impus furnizorilor de gaze naturale obligații de serviciu public în anul 2016 prin Hotărârea ANRE nr. 287/2016.

- *Apariția competiției pe piața gazelor naturale din Republica Moldova, determină necesitatea introducerii unei proceduri competitive de selectare a furnizorilor de serviciu public, în beneficiul consumatorilor finali la prețuri reglementate.*

Potrivit Registrului de licențiere al ANRE, la data de 01.06.2024, sunt înregistrați 28 de titulari de licențe pentru furnizarea gazelor naturale care activează pe piața angro și cu amănuntul a gazelor naturale. Furnizorii de gaze naturale își măresc portofoliile de consumatori finali fiind tot mai responsabili în asigurarea serviciilor de calitate.

Cotele de piață ale principalilor furnizori de gaze naturale în anul 2023 au constituit:

Nr.	Furnizorii de gaze naturale	Cota de piață, %
1.	SA „Moldovagaz”	92.85
2.	SRL „Rotalin Gaz Trading”	1.11
3.	ÎCS „Nord Gaz Sîngerei”	0.28
4.	SRL „Lăcătuș”	0.04
5.	SRL „Sălcioara – Vascan”	0.06
6.	SRL „Transautogaz”	2.75
7.	SRL „Imas Company”	0.04
8.	SRL „East Gaz Energy Trading”	0.04
9.	SRL „Natural Gaz D.C”	1.97
10.	SRL „SD Energy Engeneering Group”	0.47
11.	SRL „National Power Corp”	0.39
	Total:	100%

Având în vedere numărul de furnizori activi pe piața gazelor naturale din Republica Moldova, în scopul încurajării acestora de a participa la procedurile de selectare a furnizorilor de serviciu public organizate de către ANRE este necesar elaborarea și aprobarea unui regulament care să prevadă proceduri și criterii unice de eligibilitate, transparente, previzibile și nediscriminatorii.

- *Pentru a impune obligații de serviciu public pentru fiecare teritoriu stabilit, ANRE trebuie să selecteze furnizorii de gaze naturale care întrunesc condițiile necesare și își asumă angajamentul de a executa obligațiile în conformitate cu legislația în vigoare.*

Având în vedere interesul public general, furnizorii de serviciu public trebuie să dispună de suficiente resurse (materiale, informaționale, financiare, umane) necesare furnizării gazelor naturale la prețuri reglementate și să ofere servicii calitative consumatorilor de gaze naturale în conformitate cu cerințele Legii nr. 108/2016 și Regulamentului privind furnizarea gazelor naturale aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 113/2019.

Furnizorul candidat își asumă angajamentul oficial prin care se obligă să execute obligația de serviciu public în cazul selectării și impunerii acestea de către ANRE și asumarea consecințelor prevăzute de art. 113 alin. (2) lit. g) din Legea nr. 108/2016 pentru neexecutarea sau refuzul de a-și onora obligația de serviciu public.

Persoanele/entitățile afectate

Regulamentul va fi aplicat de furnizorii de gaze naturale care își exprimă interesul și participă la procedura de selectare a furnizorului de serviciu public (pentru furnizarea gazelor naturale anumitor categorii de consumatori și asigurarea furnizării de ultimă opțiune) organizată de ANRE. Furnizorii de serviciu public vor avea garantată recuperarea costurilor ce țin de activitatea de furnizare reglementată a gazelor naturale, în baza prețurilor aprobate de către ANRE.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

În conformitate cu prevederile Legii cu privire la gazele naturale, întreprinderilor de gaze naturale, care desfășoară activitățile de transport, de distribuție, stocare, trading, furnizare a gazelor naturale, le pot fi impuse obligațiile de serviciu public care țin inclusiv de:

- a) securitatea aprovizionării cu gaze naturale;
- b) parametri de calitate și indicatorii de calitate stabiliți în conformitate cu prezenta lege;
- c) aplicarea prețurilor și a tarifelor reglementate în conformitate cu prezenta lege;**
- d) protecția mediului și creșterea eficienței energetice;
- e) protecția sănătății, a vieții și a proprietății;
- f) măsurile de protecție a consumatorilor finali;
- g) măsuri menite să dezvolte concurența și să contribuie la deschiderea pieței gazelor naturale.

În prezent Agenția impune obligația de serviciu public de furnizare a gazelor naturale anumitor categorii de consumatori și asigurarea furnizării de ultima opțiune în conformitate cu art. 89 și 90 în limitele teritoriului specificat de Agenție, în conformitate cu termenele și condițiile stabilite în prezenta lege.

În conformitate cu art. 11 din Legea cu privire la gazele naturale, în interesul economic general, în legătură cu securitatea, inclusiv securitatea aprovizionării cu gaze naturale, continuitatea, calitatea și prețurile furnizărilor, precum și în legătură cu protecția mediului, întreprinderilor de gaze naturale le pot fi impuse să îndeplinească obligații de serviciu public.

Obligațiile de serviciu public sunt impuse de Guvern sau de Agenție, conform competențelor stabilite, în mod nediscriminatoriu, în calitate de măsură limitată în timp și se revizuiesc cu regularitate, din oficiu, în scopul determinării necesității menținerii obligației respective.

Obligațiile de serviciu public impuse de ANRE în temeiul art. 89-90 din Legea nr. 108/2016 sunt:

• Obligația de furnizare a gazelor naturale la prețuri reglementate anumitor categorii de consumatori finali stabiliți în art. 89 din Legea nr. 108/2016:

1) consumatorii casnici- persoane fizice care procură gaze naturale pentru propriile necesități casnice, cu excepția utilizării acestora în scopuri comerciale, pentru desfășurarea activității de întreprinzător sau profesionale;

2) societățile comerciale mici³ – întreprinderi care au un număr de angajați de până la 50 de persoane și o cifră anuală de afaceri sau un bilanț ce nu depășește echivalentul în lei a 10 milioane de euro.

3) întreprinderile mijlocii - întreprinderi care au cel mult 249 de salariați, realizează o cifră anuală de afaceri de până la 100 de milioane de lei sau dețin active totale de până la 100 de milioane de lei - până la 1 ianuarie 2027;

4) întreprinderile mari - până la 1 ianuarie 2025.

• Obligația de asigurare a furnizării de ultimă opțiune consumatorilor finali care și-au pierdut furnizorul în anumite circumstanțe (furnizorul își încetează activitatea, i s-a suspendat sau i s-a retras licența, este în imposibilitate de a furniza gaze naturale), conform art. 89 din Legea nr. 108/2016:

Cauzele care au dus la apariția problemei:

Legea nr. 429/2023 privind modificarea unor acte normative a stabilit obligația ANRE de a elabora Regulamentul privind impunerea obligațiilor de serviciu public și termenul restrâns de aprobare a acestuia.

Cadrul normativ existent nu conține prevederi care să reglementeze procedura de selectare competitivă de către Agenție în baza unor criterii de eligibilitate unice și nediscriminatorii a furnizorului/furnizorilor de serviciu public.

³ În sensul Legii nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii.

Așa, cum s-a descris mai sus, începând cu anul 2016 Agenția a adoptat hotărâri cu privire la impunerea obligațiilor de serviciu public la 11 furnizori de gaze naturale în limitele teritoriilor autorizate prin licențele operatorilor sistemelor de distribuție, pentru o perioadă de 7 ani, de a furniza gaze naturale consumatorilor finali la parametri de calitate stabiliți, la prețuri reglementate, transparente, nediscriminatorii și ușor de comparat.

La începutul anului 2024 lista cu numărul furnizorilor cărora li s-a impus obligații de serviciu public s-a diminuat, alcătuind doar 4 furnizori care furnizează gaze naturale anumitor categorii de consumatori finali în contextul obligației de serviciu public.

Pentru a impune obligații de serviciu public pentru fiecare teritoriu stabilit, ANRE trebuie să selecteze furnizorii de gaze naturale care întrunesc condițiile și dispun de capacitățile pentru a furniza gaze naturale consumatorilor finali care au dreptul la acest serviciu.

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

Fără o intervenție prin reglementare, ANRE va fi obligată să desemneze unilateral furnizorul/furnizorii de serviciu public care să asigure furnizarea de ultimă opțiune și furnizarea gazelor naturale anumitor categorii de consumatori finali stabiliți de Lege.

Corespunzător, nu va fi asigurată implementarea Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale și nu va fi instituită o procedură competitivă de selectare a furnizorilor de serviciu public. În consecință nu va fi asigurată participarea mai multor furnizori de gaze naturale și nu va fi adus elementul de competiție în activitatea reglementată de furnizare a gazelor naturale. Astfel, nu vor fi asigurate condiții pentru reducerea prețurilor reglementate pentru consumatorii finali.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului

Potrivit prevederilor art. 89 - 90 din Legea nr.108/2016 în limitele teritoriului autorizat prin licențele operatorilor de sistem, Agenția poate impune, în baza unor criterii prestabilite de eligibilitate și de selectare competitive, transparente și nediscriminatorii, prevăzute în *Regulamentul privind impunerea obligațiilor de serviciu public*, aprobat în acest sens, unui sau mai multor furnizori obligații de serviciu public.

În conformitate cu art. 89 alin. (1) din Legea 108/2016 consumatorii casnici și întreprinderile mici au dreptul de a fi aprovizionați cu gaze naturale de către furnizorii cărora le-a fost impusă obligația de serviciu public de a furniza gaze naturale anumitor categorii de consumatori finali la parametri de calitate stabiliți, la prețuri reglementate, transparente, nediscriminatorii și ușor de comparat, aprobate de Agenție, în conformitate cu termenele și condițiile stabilite în Legea nr.108/2016 și în Regulamentul privind furnizarea gazelor naturale.

Conform art. 90 alin. (1) din Legea 108/2016 consumatorii finali care și-au pierdut furnizorul în anumite circumstanțe (furnizorul își încetează activitatea, furnizorul i s-a suspendat sau i s-a retras licența, furnizorul este în imposibilitate de a furniza gaze naturale) au dreptul să fie aprovizionați cu gaze naturale, pentru o anumită perioadă de timp, de către furnizorul căruia i-a fost impusă obligația de serviciu public de a asigura furnizarea de ultimă opțiune.

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

- 1) Selectarea în baza unei proceduri competitive și impunerea obligației de serviciu public de furnizare a gazelor naturale furnizorului/furnizorilor care furnizează gaze naturale anumitor categorii de consumatori finali (art. 89);

- 2) Selectarea în baza unei proceduri competitive și impunerea obligației de serviciu public de asigurare a furnizorului de ultimă opțiune (art. 90);
- 3) Stabilirea unor criterii unice de eligibilitate și de selectare competitivă a furnizorului/furnizorilor de serviciu public.
- 4) Participarea unui număr cât mai mare de furnizori la procedurile de selectare organizate de ANRE;
- 5) Apariția competiției în activitatea de furnizare reglementată a gazelor naturale;
- 6) Reducerea prețurilor reglementate pentru serviciul de furnizare a gazelor naturale.

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție

Opțiunea I: A nu face nimic.

În corespundere cu exigențele Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 23 din 18.01.2019 (Metodologia nr.23/2019), opțiunea de a nu face nimic a fost examinată sub următoarele aspecte:

Opțiunea *a nu face nimic*, constă în păstrarea situației existente și neaprobarea cadrului juridic care să prevadă criteriile de eligibilitate și de selectare competitivă a furnizorilor în vederea impunerii obligațiilor de serviciu public de furnizare a gazelor naturale anumitor categorii de consumatori finali și/sau asigurarea furnizării de ultimă opțiune.

Efecte pozitive pentru opțiunea *a nu face nimic* nu au fost determinate.

Efecte negative:

- nu va fi asigurată implementarea corespunzătoare a Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale;
- nu va fi instituită o procedură competitivă, transparentă și nediscriminatorie de selectare a furnizorilor de serviciu public;
- nu va fi asigurată participarea mai multor furnizori de gaze naturale la procedura de selectare organizată de ANRE;
- nu vor fi asigurate condiții pentru reducerea prețurilor reglementate în baza competiției furnizorilor candidați;
- ANRE va fi nevoită să desemneze unilateral furnizorul/furnizorii de serviciu public care să asigure furnizarea de ultimă opțiune și furnizarea gazelor naturale anumitor categorii de consumatori finali stabiliți de Lege.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea ținesc cauzele problemei, cu indicarea noutăților și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate

Proiectul Regulamentul privind impunerea obligațiilor de serviciu public reglementează procedura de selectare de către ANRE a unuia sau mai multor furnizori de gaze naturale în vederea impunerii obligației de serviciu public de furnizare a gazelor naturale anumitor categorii de consumatori finali și de asigurare a furnizării de ultimă opțiune, în conformitate cu art. 89 și 90 din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale.

Potrivit Regulamentului, selectarea furnizorilor de serviciu public are loc de către Comisia de selectare în baza unei proceduri competitive și criteriilor prestabilite de eligibilitate.

Comisia de selectare se constituie prin Ordinul Directorului general al ANRE și este formată din 5 membri (inclusiv președintele Comisiei) și un secretar, din cadrul personalului ANRE.

Secretarul Comisiei nu are drept de vot, este desemnat din cadrul departamentului de specialitate al ANRE. În Ordinul de constituire al Comisiei, sunt desemnați și membrii supleanți din cadrul

personalului ANRE, care conform ordinii înlocuiesc membrii titulari în cadrul Comisiei, în cazul imposibilității participării membrului titular.

Pentru fiecare obligație de serviciu public ce urmează a fi impusă, poate fi creată una sau mai multe Comisii de selectare separate.

Membrii Comisiei acționează într-un mod transparent, imparțial și nediscriminatoriu, și evită orice conflict de interese în relațiile cu furnizorii candidați sau cu orice alte grupuri de interese din sectorul energetic al Republicii Moldova. Fiecare membru al Comisiei semnează o declarație de confidențialitate și imparțialitate.

Proiectul Regulamentului stabilește următoarele etape ale procedurii de selectare a furnizorului de serviciu public:

1) înaintarea notei informative către Consiliul de administrație al ANRE privind necesitatea impunerii obligației de serviciu public și inițierea procedurii de selectare;

2) constituirea Comisiei;

3) publicarea anunțului privind organizarea procedurii de selectare;

4) depunerea cererilor de participare;

5) verificarea și evaluarea cererilor de către Comisie;

6) selectarea și propunerea către Consiliul de administrație ANRE a furnizorului căruia urmează ai fi impusa obligația de serviciu public.

Anunțul privind organizarea procedurii de selectare a furnizorului de serviciu public trebuie să conțină cel puțin următoarele informații:

1) descrierea obligației de serviciu public pentru care se anunță organizarea procedurii de selectare (limitele teritoriului autorizat prin licențele operatorilor de sistem, numărul aproximativ al consumatorilor finali care vor beneficia de furnizarea cu gaze naturale în contextul obligației de serviciu public și volumul anual de gaze naturale consumate de către aceștia, perioada impunerii obligației de serviciu public (care nu poate fi mai mare de 3 ani), descrierea generală a drepturilor și obligațiilor furnizorului de serviciu public);

2) informații privind desfășurarea procedurii de selectare;

3) informații privind modalitatea de depunere a cererii de participare (termenul limită, forma depunerii, adresa de depunere și datele de contact a persoanei responsabile de recepționarea solicitărilor de clarificare);

4) criteriile de eligibilitate a furnizorului de serviciu public;

5) lista de documente care trebuie prezentate împreună cu cererea de participare;

6) marja furnizorului cu obligația de serviciu public în vigoare, dar care expiră/se revocă, fapt ce a condiționat inițierea procedurii de selectare a furnizorului de serviciu public (lei/1000 m³ și lei/MWh);

Pentru a fi selectat în calitate de furnizor de serviciu public, furnizorul candidat trebuie să corespundă cumulativ următoarelor **criterii de eligibilitate**:

- este titular de licență valabilă pentru furnizarea gazelor naturale, eliberată de ANRE;

- este înregistrat în calitate de participant la piața angro a gazelor naturale din Republica Moldova;

- în ultimii 5 ani anteriori depunerii cererii, deține experiența minimă de 3 ani în activitatea de furnizare către consumatorii finali a gazelor naturale pe piața cu amănuntul din Republica Moldova, Uniunea Europeană sau Comunitatea Energetică, inclusiv prin intermediul companiilor integrate;

- nu a avut suspendată licența de furnizare a gazelor naturale de către ANRE în ultimele 24 de luni anterioare datei depunerii cererii de participare;

- dispune de contracte, pre/contracte de procurare a gazelor naturale încheiate cu producători, traderi și/sau furnizori angro de gaze naturale, după caz - stocuri de gaze naturale, suficiente să acopere începând cu ziua impunerii obligației de serviciu public a consumului estimativ anual al consumatorilor finali care vor avea dreptul de a fi aprovizionați cu gaze naturale de către furnizorul desemnat;

- are încheiate cu operatorii sistemelor de transport și de distribuție contracte pentru serviciul de transport/echilibrare și de distribuție a gazelor naturale;
  - demonstrează că dispune de personal și resurse (materiale, informaționale, financiare) suficiente pentru îndeplinirea obligației de serviciu public în conformitate cu cerințele Legii nr. 108/2016 și Regulamentului privind furnizarea gazelor naturale aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 113/2019;
  - a prezentat ofertă argumentată a marjei furnizorului;
  - nu are datorii la contribuțiile aferente stocurilor de securitate);
  - nu se află în procedură de insolvență, reorganizare și/sau lichidare;
  - este separat de orice alte activități care nu au legătură cu tradingul și furnizarea gazelor naturale;
  - demonstrează lipsa antecedentelor penale nestinse ale întreprinderii și ale administratorului, legate de activitățile desfășurate în sectorul gazelor naturale sau antecedente penale pentru comiterea infracțiunilor din intenție prevăzute de Codul penal;
  - nu are sancțiuni financiare aplicate de ANRE pentru nerespectarea cerințelor de desfășurarea activităților licențiate din sectorul gazelor naturale în ultimul an calendaristic.
- Toate documentele și informațiile indicate se prezintă în limba română și sunt considerate obligatorii.

Furnizorul candidat este responsabil de veridicitatea documentelor și informației prezentate. Regulamentul prevede și lista exhaustivă a documentelor care se depun împreună cu cererea de participare și care confirmă eligibilitatea furnizorului candidat.

Comisia evaluează cererile de participare al furnizorilor candidați în baza criteriilor și selectează furnizorul câștigător care urmează a fi propus Consiliului de administrație al ANRE în vederea impunerii obligației de serviciu public.

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

De menționat că, în cazul în care, nu va fi întreprinsă nici o acțiune în sensul elaborării și aprobării Regulamentului:

- nu va fi asigurat cadrul normativ secundar necesar stabilit de Legea 108/2016;
- Republica Moldova va avea un indicator scăzut la implementarea aquis-ului comunitar, fapt ce va fi notat de Secretariatul Comunității Energetice în rapoartele anuale de implementare;
- ANRE va trebui în continuare să desemneze unilateral furnizorii de serviciu public fără a organiza o procedură competitivă;
- nu este stabilită o procedură competitivă, transparentă și nediscriminatorie de selectare a furnizorilor de serviciu public;
- nu va fi asigurată participare mare a furnizorilor de gaze naturale la procedura de selectare organizată de ANRE;
- nu vor fi asigurate condiții pentru reducerea prețurilor reglementate în baza competiției furnizorilor candidați;
- ANRE va fi nevoită să desemneze unilateral furnizorul/furnizorii de serviciu public care să asigure furnizarea de ultimă opțiune și furnizarea gazelor naturale anumitor categorii de consumatori finali stabiliți de Lege.

Efecte pozitive nu s-au identificat.

b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Opțiunea recomandată constă în elaborarea Regulamentului în scopul asigurării selectării competitive și impunerii obligației de serviciu public de către ANRE furnizorilor de serviciu public în termenii și condițiile stipulate în Legea nr. 108/2016.

În urma analizei opțiunii recomandate au fost identificate următoarele impacturi:

- va fi elaborată procedura care să prevadă modalitatea de desfășurare a procedurii competitive și criteriile prestabilite de eligibilitate și de selectare a furnizorilor de serviciu public.
- va fi asigurată aplicarea unor reguli unice, echitabile și nediscriminatorii față de toți furnizorii candidați.

Furnizorii de gaze naturale vor suporta cheltuielile legate de prezentarea cererilor, documentelor și informației necesare la ANRE (ne semnificative).

Odată cu impunerea obligației de serviciu public toate cheltuielile furnizorilor de serviciu public vor fi recuperate prin prețul reglementat aprobat de ANRE.

Prețurile aprobate de Agenție se vor ajusta în cazurile și modul stabilit în Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor reglementate, la cererea scrisă a întreprinderii de gaze naturale respective sau la inițiativa Agenției. În acest scop, Agenția examinează premisele care determină revizuirea prețurilor reglementate. Întreprinderile de gaze naturale sunt obligate să prezinte Agenției informațiile și documentele solicitate în acest scop, în conformitate cu Regulamentul privind procedurile de prezentare și de examinare a cererilor titularilor de licențe privind prețurile și tarifele reglementate.

Agenția supraveghează și monitorizează aplicarea de către furnizorii de serviciu public a prețurilor reglementate și respectarea cerințelor Legii nr. 108/2016 și Regulamentului privind furnizarea gazelor naturale aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 113/2019;

Consumatorii finali (casnici și întreprinderile mici) vor fi aprovizionați cu gaze naturale de către furnizorul/furnizorii cărora l-ea fost impusă obligația de serviciu public de a furniza gaze naturale la prețuri reglementate.

Consumatorii finali care și-au pierdut furnizorul în anumite circumstanțe stabilite (furnizorul își încetează activitatea, furnizorul i s-a suspendat sau i s-a retras licența, furnizorul este în imposibilitate de a furniza gaze naturale) vor fi asigurați cu gaze naturale în mod fiabil și continuu.

Impact asupra consumatorilor

Implementarea procedurii de selectare competitivă a furnizorului de serviciu public ar putea duce la reducerea prețurilor reglementate pentru consumatorii finali care beneficiază de prețuri reglementate:

- 1) consumatorii casnici;
- 2) societăților comerciale mici^{4*}
- 3) întreprinderile mari* - până la 1 ianuarie 2025;
- 4) întreprinderilor mijlocii* - până la 1 ianuarie 2027.

Impact asupra competiției

Un efect al implementării Regulamentului este introducerea competiției pe segmentul furnizării reglementate a gazelor naturale.

---

⁴ În sensul Legii nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii.

b) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Nu sunt alte opțiuni alternative analizate. La elaborarea proiectului Regulamentului sunt luate în considerare toate prevederile în vigoare. Elaborarea unui proiect alternativ, poate fi efectuat doar prin excluderea/omiterea unor prevederi a legislației primare, fapt ce este inadmisibil.

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și /sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta.

La elaborarea proiectului Regulamentului în cauză, nu au fost identificate riscuri care ar duce la eșecul intervenției. În cazul în care la procedura de selectare nu vor participa suficienți furnizori ANRE va fi obligată în temeiul condițiilor indicate în Lege să desemneze prin Hotărâre un furnizor care să furnizeze gaze naturale anumitor categorii de consumatori finali în contextul obligației de serviciu public, pentru o perioadă care nu depășește trei ani.

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sînt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi

Reglementarea propusă va fi aplicată uniform pentru toți furnizorii care își exprimă interesul și participă la procedura de selectare a furnizorului de serviciu public.

În ceea ce privește aspectul financiar, menționăm, că prevederile proiectului nu va afecta negativ activitatea furnizorilor de gaze naturale cărora le v-a fi impusă obligația de serviciu public de a furniza gaze naturale anumitor categorii de consumatori finali și/sau asigurarea furnizării de ultimă opțiune. În cazul în care furnizorii de gaze naturale au impuse obligații de serviciu public, implementarea opțiunii recomandate nu va duce la schimbarea semnificativă a proceselor și modului de derulare a activității de furnizare a gazelor naturale.

Cheltuielile privind elaborarea actului normativ cât și organizarea procedurilor de selectare competitivă, impunerea obligațiilor de serviciu public vor fi acoperite de către ANRE .

În urma implementării Regulamentului dat, furnizorii cărora li se vor impune obligații de serviciu public vor fi reglementați de către ANRE prin stabilirea și aprobarea prețurilor reglementate.

Beneficii:

Principalele beneficii majore ale intervenției statului ar putea fi următoarele:

- furnizorii serviciului public vor putea fi selectați în baza criteriilor prestabilite de eligibilitate în mod transparent și nediscriminatoriu;
- selectarea furnizorilor de gaze naturale la preturi reglementate;
- selectarea concurențială a furnizorilor de serviciu public;
- diversificarea numărului de furnizori de serviciu public;
- eficientizarea activității și minimizarea costurilor/cheltuielilor activităților desfășurate, fapt de care în final vor beneficia consumatorii.

Totuși, beneficiile implementării prevederilor proiectului Regulamentului sunt net superioare cheltuielilor ce se estimează a fi suportate de ANRE.

Impactul asupra activității diferitor categorii de întreprinderi mici:

Referitor la impactul asupra întreprinderilor mici menționăm, că furnizorii serviciului public vor asigura furnizarea de gaze naturale societăților comerciale mici la prețuri reglementate, la parametrii de calitate și indicatori de calitate stabiliți în conformitate cu Legea 108/2016 și

Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a gazelor naturale aprobată prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 422/2019.

e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați

Opțiunea selectată este de a elabora Regulamentul, cerință impusă în Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale. Intervenția va avea impact asupra Furnizorilor de gaze naturale care vor participa la procedura de selectare conform criteriilor prestabilite de eligibilitate și de selectare competitive, transparente și nediscriminatorii și care vor furniza gaze naturale la prețuri reglementate în contextul impunerii obligației de serviciu public de a furniza gaze naturale anumitor categorii de consumatori finali și/sau de a asigura furnizarea de ultimă opțiune. Mai mult ca atât, intervenția respectivă nu va afecta negativ activitatea furnizorilor din sector, întrucât aceștia vor avea posibilitatea să-și acopere costurile suportate la desfășurarea activităților reglementate.

Furnizorii de serviciu public, nu vor înregistra cheltuieli aferente implementării proiectului acestui Regulament. Cheltuieli legate de instruirea personalului nu sunt identificate.

5. Implementarea și monitorizarea

a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, pentru a atinge obiectivele, inclusiv având în vedere capacitățile instituționale și financiare existente. Se identifică cadrul juridic care necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, precum și schimbările instituționale care sînt necesare.

În conformitate cu prevederile legale Regulamentul urmează a intra în vigoare imediat, după publicarea în Monitorul oficial.

Agenția supraveghează și monitorizează aplicarea de către furnizorii de serviciu public a prețurilor reglementate și respectarea cerințelor Legii nr. 108/2016 și Regulamentului privind furnizarea gazelor naturale aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 113/2019.

b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea

Potențialii indicatori de performanță ce ar putea fi utilizați pentru a efectua monitorizarea și impactul intervenției propuse:

- majorarea numărului de furnizori candidați care să participe la procedura de selectare organizată de ANRE;
- creșterea numărului de furnizori de serviciu public;
- reducerea prețurilor reglementate.

c) Peste cît timp vor fi resimțite impacturile estimate și va fi necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Se explică cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea.

Evaluarea impactului va fi posibilă odată cu implementarea.

6. Consultarea

a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă

- Furnizorii de gaze naturale;
- Consumatorii finali (consumatori casnici, întreprinderile mici) (indirect).

b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților

Analiza Impactului, proiectul Regulamentului și nota informativă au fost publicate pe pagina oficială al ANRE și au fost expediate spre consultare participanților la piața gazelor naturale,

autorităților relevante și altor părți interesate în conformitate cu Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional și Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

În acest context, Agenția consultă Analiza Impactului și proiectul Regulamentului cu Ministerul Energiei, Consiliul Concurenței, titularii de licențe pentru furnizarea gazelor naturale, Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorului. Asociația Consumatorilor de Energie din Moldova, Asociația Furnizorilor de gaze naturale.

Propunerile și obiecțiile recepționate vor fi incluse în sinteza obiecțiilor și discutate în ședințele de lucru cu părțile interesate.

Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)

Anexă			
Tabel pentru identificarea impacturilor			
Categorii de impact	Punctaj atribuit		
	<i>Opțiunea propusă</i>	<i>Opțiune a aliterativă 1</i>	<i>Opțiune a aliterativă 2</i>
Economic			
costurile desfășurării afacerilor			
povara administrativă			
fluxurile comerciale și investiționale			
competitivitatea afacerilor			
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	+1		
concurența pe piață	+1		
activitatea de inovare și cercetare			
veniturile și cheltuielile publice			
cadrul instituțional al autorităților publice			
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori	+1		

bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	+1		
situația social-economică în anumite regiuni			
situația macroeconomică			
alte aspecte economice (costurile de adaptare la noile proceduri și cerințe de funcționare pentru operatorii sistemelor de transport și distribuție)			
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă			
nivelul de salarizare			
condițiile și organizarea muncii			
sănătatea și securitatea muncii	+1		
formarea profesională			
inegalitatea și distribuția veniturilor			
nivelul veniturilor populației			
nivelul sărăciei			
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile			
diversitatea culturală și lingvistică			
partidele politice și organizațiile civice			
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea			
modul sănătos de viață al populației			
nivelul criminalității și securității publice			
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială			
accesul și calitatea serviciilor educaționale			
accesul și calitatea serviciilor medicale			
accesul și calitatea serviciilor publice administrative			

nivelul și calitatea educației populației			
conservarea patrimoniului cultural			
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale			
accesul și participarea populației în activități sportive			
discriminarea			
alte aspecte sociale			
De mediu			
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon			
calitatea aerului			
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen			
biodiversitatea			
flora			
fauna			
peisajele naturale			
starea și resursele solului			
producerea și reciclarea deșeurilor			
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile			
consumul și producția durabilă			
intensitatea energetică			
eficiența și performanța energetică			
bunăstarea animalelor			
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)			

utilizarea terenurilor			
alte aspecte de mediu			

Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit. b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.